



✓ کارنیل، بزرگترین شبکه موفقیت ایرانیان می باشد، که افرادی زیادی توانسته اند با آن به موفقیت برسند،  
فاطمه رتبه ۱۱ کنکور کارشناسی، محمد حسین رتبه ۶۸ کنکور کارشناسی، سپیده رتبه ۳ کنکور ارشد،  
مریم و همسرش راه اندازی تولیدی مانتو، امیر راه اندازی فروشگاه اینترنتی، کیوان پیوستن به تیم  
تراکتور سازی تبریز، میلاد پیوستن به تیم صبا، مهسا تحصیل در ایتالیا، ..... این موارد گوشه از افرادی  
بودند که با کارنیل به موفقیت رسیده اند،

شما هم می توانید موفقیت خود را با کارنیل شروع کنید. برای پیوستن به تیم کارنیلی های موفق روی  
لینک زیر کلیک کنید.

[www.karnil.com](http://www.karnil.com)

WWW.KARNIL.COM

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

# افسردگی در بیماران با آسیب نخاعی

نویسنده: مؤسسه مجروحین فلچ آمریکا  
گردآوری و ترجمه: دکتر رضا امینی

پژوهشکده مهندسی و علوم پزشکی جانبازان

افسردگی در بیماران با آسیب نخاعی / نویسنده موسسه مجروهین فلچ آمریکا؛ ترجمه رضا امینی. - تهران : سازمان امور جانبازان ، پژوهشکده مهندسی و علوم پزشکی جانبازان ، ۱۳۸۱ . ISBN 964- 95689-4-8	۴۵۰۰ ریال : فهرستنويسي براساس اطلاعات فبيا. عنوان به انگلیسي: What you should know about depression,. نخاع - زخمها و آسیبها. ۲. افسردگی - درمان . الف. امینی، رضا ، ۱۳۴۶ ، مترجم، ب. سازمان امور جانبازان. پژوهشکده مهندسی و علوم پزشکی جانبازان . ج. موسسه مجروهین فلچ آمریکا Paralyzed veteran of America ۶۱۷/۴۸۲	RC ۴۰۰ / ۷ ۱۳۸۱ کتابخانه ملي اiran م ۸۱-۴۱۲۷۸
--	---	--



## افسردگی در بیماران با آسیب نخاعی

نویسنده: مؤسسه مجروهین فلچ آمریکا

گردآوری و ترجمه: دکتر رضا امینی

تیراز: ۲۰۰۰: جلد

چاپ اول: زمستان ۸۳

ویراستار: بتول شیرازی

صفحه آرایی: حبیب الله خدمتی

لیتوگرافی: ۱۲۸

چاپ: صادق

اجرا: عبدالله سعیدی

ناشر: پژوهشکده مهندسی و علوم پزشکی جانبازان

نشانی: تهران - بزرگراه چمران ، خیابان یمن ، خیابان مقدس اربیلی ،

خیابان فرج ، پلاک ۲۵ تلفن: ۰۲۰۵۲۴۱۵۳۶۷ فاکس: ۰۲۰۵۲۴۱۵۳۶۷

صفحه اطلاعاتی وب: [www.jmerc.ac.ir](http://www.jmerc.ac.ir)

شابک: ۹۵۶۸۹-۴-۸

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

## فهرست

\*\*\*

۱	خلاصه
۶	چه کسی باید این راهنمای مطالعه کند؟
۸	چرا این راهنمای مهم است؟
۹	افسردگی چیست؟
۱۰	چه چیزهایی موجب افسردگی می شود؟
۱۲	جدول ۱. چک لیست؛ برخی علائم افسردگی
۱۷	برخی علائم افسردگی کدامند؟
۱۷	چرا برخی چیزها احساس می شوند؟
۱۸	چه موقع می توانم کمک بگیرم؟
۱۹	افسردگی چگونه درمان می شود؟
۲۰	خودکشی؛ افسردگی اگر درمان نشود می تواند کشنده باشد
۲۲	روان درمانی چیست؟
۲۲	روان دارو درمانی چیست؟
۲۵	عوارض جانبی؛ یک مشکل هستند؟
۲۶	معاشرت کنید
۲۷	شما تنها نیستید

## خلاصه

### نکته مهم :

افسردگی معمولاً به یک وضعیت پزشکی مثل آسیب نخاعی وابسته است والبته قابل درمان می باشد. افسردگی کلیه زوایای زندگی را تحت تأثیر قرار می دهد، به همین علت اجازه ندهید زندگی شما و یا کسی را که از امر مراقبت می کنید متحول سازد.

برای این که بتوانیم افسردگی را بهتر بشناسیم و به موقع پیشگیری ها و درمان های لازم را صورت دهیم باید بتوانیم علائم و نشانه های آن را دریابیم ، به همین منظور برخی از علائم و نشانه های افسردگی در زیر آمده است. در صورت مشاهده هر یک از آن ها برای مراجعه و ویزیت طبق برنامه درنگ نکنید و سریع تر با پزشک محلی و یا متخصص تماس بگیرید. اگر فردی با آسیب نخاعی می شناسید که حائز علائم زیر است، او را برای ملاقات با یک فرد آگاه که ممکن است مددکار، روان پرستار، روانشناس ، پزشک عمومی و یا روان پزشک باشد راهنمایی و ترغیب نمایید.

### چند علامت و نشانه از افسردگی :

- وجود یک یا چند نشانه و علامت از لیست زیر به این مفهوم نیست که شما دچار افسردگی هستید، بلکه گویای وجود یک مشکل است . اگر؛
- شما به فکر کشتن خود هستید و یا سعی به خودکشی کرده اید.
  - شما غمگین هستید و یا هیچ توان خاصی را در خود احساس نمی کنید و اغلب اوقات گریه می کنید؟
  - شما احساس یأس و نا امیدی می کنید و اغلب یا گاهی اوقات احساس گناه دارید.
  - هنگام به خواب رفتن دچار مشکل می شوید و یا بیش از حد عادی می خوابید.
  - کارهایی را که قبلاً از انجام آن لذت می بردید، انجام نمی دهید.
  - مراقبت های لازم مثل حمام کردن، مسواک کردن و تعویض لباس را به خوبی گذشته انجام نمی دهید.
  - احساس خستگی بیش از حد دارید و یا توان لازم برای انجام فعالیت ها را در خود حس نمی کنید؟
  - در ایجاد تمرکز فکری دچار مشکل هستید.
  - اشتھای شما بیشتر یا کمتر از حد معمول است.
  - احساس سنگینی ، کندی و بی تحرکی می کنید.
  - بسیار عصبی و تحریک پذیر هستید به گونه ای که کنترل آن ها برای شما بسیار دشوار است.
  - از نزدیکان و دوستان خود کناره گیری می کنید.
  - وقتی عصبانی و ناراحت هستید به سراغ الکل و دارو می روید.
  - تمایل به تماس جنسی در شما کاهش یافته است.
  - به راحتی تحریک و عصبانی می شوید.

**پر تکاہ**

پنج سال پیش در یک سانحه رانندگی دچار آسیب نخاعی کامل در رده T7 شدم. درابتدا نگاه مناسبی به آینده داشتم و مایل بودم کلیه کارهایی را که در گذشته دوست داشتم را انجام دهم. من وسایل کمکی لازم برای رفتن به اردو و وسایل ورزش وزنه برداری را تهیه کرده بودم.

پس از مدتی، دیگر هیچ تمایلی برای انجام کاری و یا دید و بازدید از کسی را نداشتم. من فکر می کردم "دیگر هیچ کس درک نمی کند چه اتفاقی در زندگی من رخ داده است". بدین من مثل آهن سخت شده بود و بیشتر اوقات تا ظهر یا عصر در رختخواب بودم. یک روز با صندلی چرخ دار به پارکینگ منزل رفتم تا از فریزر بستنی بردارم، نگاهم به وسایل ورزشی ام افتاد که در کنار دیوار قرار داشت و برروی آن تار عنکبوت بسته بود، مثل کسی که در خواب باشد و صدایش بزنند، تکانی خوردم. یک مشکلی وجود داشت، اما من نمی دانستم مشکل چیست و در کجاست و چگونه باید آن را متوقف سازم. تصمیم گرفتم با پزشک خود تماس بگیریم. من از این که با ایشان صحبت می کردم خشنود بودم و توضیح دادم که چه احوالی بر من مستولی شده است. پزشک، کاملاً مرا درک کرد و به من گفت که: علائمی از افسردگی، در من پیدا شده است. او توصیه کرد قبل از این که داروهای ضد افسردگی را آغاز کنم، جلسه یا جلسات مشاوره داشته باشم. او نام و شماره تلفن روانپزشکی را به من داد و اطمینان داد که او می تواند به من کمک کند.

**توان صمیمت گردن در پیرامون  
احساساتم به من بسیار کمک کرد.**

من بسیار شکر گزارم که در آن روز به پرسش خود تلفن کردم. مشاوره، واقعاً زندگی مرا دگرگون کرد. صحبت صریح و بی پرده در مورد احساساتم و برقراری ارتباط با درمانگر و تأثیر گفتگو بر من، بسیار مرا کمک کرد. در واقع این فرصت را به من داد تا با احساساتم روبرو شوم. در حال حاضر برای هفته های بعد برنامه ریزی می کنم و به آینده نگاه می کنم.



## پل

سه سال پیش دچار یک آسیب نخاعی در رده C6 شدم. خیلی زود از بیمارستان مرخص شدم و به خانه آمدم. من فرصت کافی برای درک اتفاقی که برای بدن افتاده بود و تأثیر آن بر نحوه زندگی کردنم نداشتم. در سن بیست و چهار سالگی زندگی من تباہ شده بود.

درست در زمانی که من فکر می کردم دیگر قادر به ایجاد زندگی مستقل هستم، مجبور بودم به نزد والدینم برگردم. مادر من کلیه امور مراقبتی مرا انجام می داد. این موضوع مشکلات فراوانی در احساسات، هیجانات و ارتباط ما ایجاد کرده بود.

من احساس افسردگی و بی حوصلگی می کردم. قصد نداشتم صبح‌ها از خواب بیدار شوم؛ زیرا به نظرم می‌رسید پوشاندن لباس برای مادرم یک مزاحمت است. من پرخوری می کردم و این وضعیت مشکلاتی را در برنامه روده‌ام ایجاد کرده بود. من در یک پلکان مارپیچ احساسات به سمت پایین، تاریکی و عمق می‌رفتم. تا اینکه شروع به فکر کردن درباره پایان بیچارگی‌ام کردم. زمانی که کاملاً درمانده شده بودم، افکار و احساسات خود را با پرستار خانگی ام در میان گذاشتم. او احساس یأس و ناامیدی مرا درک کرد. او دریافت که این علائم به دلیل افسردگی پدید آمده است و باید مرا به پزشک ارجاع دهد.

پزشک محلی به من گفت که دچار افسردگی عمده شده‌ام و باید به یک روانپزشک مراجعه کنم. او یک داروی ضد افسردگی تجویز نمود و مرا به یک روانپزشک معرفی کرد.

من به صورت هفتگی به روانپرداز مراجعه نموده و در مورد مشکلاتم با او صحبت می کردم او نیز به خانواده ام کمک کرد که با مشکل معلولیت من کنار بیایند و سازگار شوند. در حال حاضر برای آینده ام برنامه ریزی می کنم با یک نگاه مثبت به آینده زندگی می کنم.

من احساس افسردگی می کردم. افکاری  
را با یک فرد که یأس و نامیدی را درگ  
می کرد در میان گذاشتم

### چه کسی باید این راهنمای را مطالعه کند؟

▪ کسانی که دچار آسیب نخاعی شده اند.

▪ خانواده، دوستان، مراقبین شخصی

▪ پزشکان محلی، کارشناسان، روانشناسان و روانپردازان که این افراد را تحت درمان قرار می دهند.

▪ دانشجویان علوم پزشکی

اختلال خلق مثل افسردگی حالتی است که در افراد مبتلا به یک بیماری مزمن و یا معلولیت مزمن از جمله آسیب نخاعی بسیار شایع است. پس از آسیب نخاعی، فرد تغییرات عمده ای را در زندگی خود تجربه می کند. کنار آمدن و تناسب بخشیدن، فعالیت های زندگی با این تغییرات به زمان و کمک نیاز دارد. با این وجود افسردگی در هر زمانی ممکن است پدیدار شود چه فرد بدنه سالم داشته و چه دچار ناتوانی گردیده باشد.

## نکته هایی برای خانواده، دوستان و مراقبین

تغییرات ناشی از افسردگی در رفتار و خلق به تدریج رخ می دهد. گاهی دیگران این تغییرات را بهتر درک می کنند. اگر شما با فردی که دچار آسیب نخاعی است در تماس هستید، نشانه های افسردگی را بیاموزید (جدول ۱).

هر یک از آنها را که دیدید؛

▪ توجه خود را بیشتر کنید.

▪ فوراً فردا به مراجعه به یک پزشک و یا روانپژوه ترغیب کنید. خیلی خوب است که عالم افسردگی را در خود نیز جستجو کنید. با این وجود افسردگی مسری نیست، اما افراد پیرامون یک فرد افسرده در معرض افسردگی هستند. در صورت پیدا شدن نشانه ها با پزشک و یا روانپژوه مشورت کنید.

## افسردگی، افراد با آسیب دیدگی نخاعی را به سمت موارد

### ذیل سوق می دهد:

- زخم فشاری
- عفونت ادراری
- به آسانی دچار بیماری و کسالت شدن.
- دردهای مزمن
- استقرار زیاد در آسایشگاه یا بیمارستانها
- به وجود آمدن اشکال در برقراری ارتباط با دیگران
- پدید آمدن مشکل با مراقبین
- سوء مصرف دارو و مواد
- بالا رفتن هزینه های درمانی

خطر خودکشی در کسانی که دچار آسیب نخاعی هستند به سبب افسردگی بیشتر است. (به خودکشی؛ افسردگی درمان نشده می تواند کشنده باشد در صفحه... مراجعه کنید.)

### چرا این (اهم) اهمیت دارد؟

افسردگی می‌تواند زندگی را متحول ساخته و درگیری ایجاد کند؛ اما غیر قابل اجتناب نیست. فرد با آسیب نخاعی در معرض خطر خاصی از ابتلا و تأثیر افسردگی قرار دارد. که برخی از آنها در ابتدای کتاب آورده شد.

هر فردی باید در خصوص افسردگی، سه مورد ذیل را بداند:

#### **۱- یک وضعيت ایج است.**

افسردگی حداقل یک بار در زندگی ۷ تا ۱۲ درصد مردان و ۲۰ تا ۲۵ درصد زنان مشاهده می‌شود، حتی در کسانی که آسیب نخاعی دارند.

#### **۲- افسردگی یک مشکل عظیم و سفت است.**

اگر دچار افسردگی شوید، بهداشت روانی و بدنی، کیفیت زندگی شما و سلامت اطرافیانتان تحت تأثیر قرار می‌گیرد.

#### **۳- افسردگی به طور مؤثر قابل درمان است.**

بیشتر کسانی که تحت درمان افسردگی قرار گرفته اند، پاسخ و نتیجه خوبی را تجربه کرده اند. افسردگی می‌تواند هر بخشی از زندگی را تحت تأثیر قرار داده و زندگی کلیه کسانی را که در اطراف او هستند متغیر سازد. زندگی با کسی که همیشه بی‌حال و بی‌حوصله است بسیار مشکل و سخت می‌باشد. درمان به موقع و مناسب برای همه مفید است و افسردگی را بهبود می‌بخشد و به فرد کمک می‌کند تا احساس خوبی داشته باشد و عملکرد بهتری پیدا کند. در واقع درمان به فرد بیمار، خانواده، دوستان و مراقبین کمک می‌کند.

### افسردگی چیست؟

افسردگی حالتی است که فرد احساس غمگینی، ناامیدی و بی حالی می کند. ممکن است برای مدت کوتاهی ظاهر شود و یا برای طولانی مدت باقی بماند. همچنین امکان دارد شدت آن از یک احساس غم خفیف تا یک نوع شدید که در آن زندگی فرد مختل می شود تغییر کند.

#### ▪ خرافه هایی درباره افسردگی:

”تمام آن در سرتوست“

”تو برای خودت متأسف هستی“

”کسانی که راجع به خودکشی صحبت می کنند هرگز آن را انجام نمی دهند“

”تو هیچ کاری نمی توانی انجام دهی“

”وقتی یک بار افسرده شدی، برای همیشه افسرده خواهی ماند“

افسردگی می تواند مثل یک ابر سیاه بر تمام زوایای زندگی بیمار سایه انداخته و آنها را تحت تأثیر خود قرار دهد و لذایذ را از زندگی بیرون کند. با این حال در اغلب بیماران قابل درمان و بهبود است.

## چه چیزهایی موجب افسردگی می شوند؟

عوامل بسیاری می توانند سبب پدیدار شدن افسردگی شوند. از جمله آن عوامل، اثر آسیب نخاعی، اتفاقات زندگی، مسایل شخصی، دیگر مسایل و مشکلات پزشکی، برخی داروها ، الكل و مواد مخدر می باشد.

### **اثرات آسیب نخاعی:**

خستگی ، کاهش اشتلهاء ، کاهش توان کاری، مشکلات خواب، رد مزمن، زخم های فشاری ، سایر عوارض ثانویه آسیب نخاعی، غم و غصه و احساس سرزنش ناشی از آسیب دیدگی، کاهش اعتماد به نفس، تغییر در تصور از بدنه، تغییر در استقلال و احساس وابستگی به دیگران برای انجام امور شخصی، کم شدن تفريح و تفنن، مجموعاً عواملی هستند که می توانند فرد را به سمت افسردگی سوق دهند.

### **موادث زندگی :**

جدایی ، از دست دادن احساس عشق ورزیدن و ابراز محبت نسبت به دیگری ، از دست دادن شغل، خانه و بازنشستگی از عواملی هستند که در زندگی هر فردی ممکن است رخ داده و باعث افسرده شدن او گردد.

### **مسایل شخصی:**

ناتوانی در انجام امور، مشکل بودن دسترسی به صندلی چرخ دار در منزل و یا در محیط کار، مشکلات مالی، مشکلات جایه جایی، کم بودن حمایت از سوی خانواده و دوستان، انزوا و تنها یی، سابقه افسردگی یا بیماری دو قطبی در فرد یا خانواده از عوامل شخصی محسوب می شوند.

### دیگر مسایل و مشکلات پزشکی :

یک عدم توازن شیمیایی در مغز، که ممکن است به سبب مشکل قلبی یا سکته مغزی پدید آمده باشد، میگرن‌ها، آسیب‌های خفیف مغزی، دیالیز کلیه، از محدود مواردی هستند که موجب افسردگی می‌شوند.

#### داروهای:

بسیاری از داروهایی که افراد با آسیب نخاعی به دلیل مشکلات پزشکی همچون اسپاسم یا درد مصرف می‌کنند خلق آنان اثر می‌کند. اگر دارویی مصرف می‌کنید، حتماً پزشک شما از نحوهٔ میزان مصرف آن اطلاع داشته باشد.

### اشتباه! خطأ!

افسردگی یک بیماری واقعی با علائم واقعی است که موجب مشکلات جدی در بهداشت، منزل و شغل شما می‌شود. چرا که افسردگی به بهداشت روانی شما وابسته است و بسیاری از مردم از توضیح درباره آن شرسما می‌شوند. گاهی خانواده و یا دوستان به شما می‌گویند با آن درگیر شو، با آن بجنگ، آن را بیرون بینداز و یاد بگیر چگونه با آن زندگی کنی. به همین خاطر بسیاری از بیماران افسرده نمی‌دانند که می‌توان به آنها کمک کرد، یا این که ایشان فکر می‌کنند نیاز به کمک ندارند. ما می‌توانیم این افسانه‌ها و باورهای غلط را نقض کنیم و نشانه‌های افسردگی را شرح دهیم. اگر دچار افسردگی باشیم به کمک نیاز داریم. ما می‌توانیم توضیح دهیم که چگونه با محبت کردن به دیگری می‌توان از کمک او بهره مند شد و در زندگی خویش پیشرفت داشت.

**جدول ۱:****همکاری لیست: برخی علائم افسردگی**

اگر هر علامتی و یا نشانه‌ای از افسردگی در خود مشاهده می‌کنید برای توضیح بهتر آن از این چک لیست استفاده کنید و زمانی که برای ملاقات پزشک خود و یا روانپزشک مراجعه می‌کنید آن را همراه داشته باشید.

هر کدام را که در خود حس و یا مشاهده کرده اید، علامت بزنید:

من به کشتن خویش فکر می‌کنم.

از این که بتوانم افکار خودکشی خود را کنترل کنم  
دچار نگرانی می‌شوم.

من سعی بر خودکشی کرده‌ام.

من توانایی کنار آمدن با فعالیت‌های روزانه خود را ندارم.

احساس خستگی بیش از حد می‌کنم.

به ندرت خانه را ترک می‌کنم.

بعد از برخاستن از خواب صبحگاهی، احساس خستگی زیادی دارم.

وابسته بودن به دیگران برای انجام مراقبت‌های فردی مرا غمگین، ناتوان و نامید می‌کند.

هنگام شب برای خوابیدن دچار مشکل می‌شوم (بی‌خوابی).

صبح‌ها اغلب زود بر می‌خیزم.

بیش از حد نیاز، غذا می خورم.  
 اخیراً در حدود ..... کیلوگرم افزایش وزن داشته ام.  
 در بیشتر اوقات بی اشتله هستم.  
 اخیراً در حدود ..... کیلوگرم کاهش وزن داشته ام.  
 علی رغم این که گرسنه ام و بیش از حد مورد نیازم  
 غذا می خورم، باز هم کاهش وزن داشته ام.  
 کارهایی را که انجام آنها قبلاً برایم لذت بخش بود  
 انجام نمی دهم.

مراقبت های فردی را انجام نمی دهم:

- حمام کردن
- استفاده از عطر ادکلن
- عوض کردن لباس ها.
- مسوک زدن

من انگیزه کافی برای ادامه دادن به زندگی ندارم.  
 من در تمرکز کردن روی یک موضوع مشکل دارم.  
 گاهی اوقات  
 تمام اوقات

من فکر می کنم بدن من از سرب ساخته شده است؛  
 زندگی روند کندی دارد.

من بی قرار هستم، آن قدر انرژی در من نهفته است  
 که آرامش برای من غیر ممکن است.

من بی یاور هستم؛ من نمی توانم خود را در صندلی  
 چرخ دار ببینم.

من خیلی عصبانی هستم.  
 احساس می کنم خیلی ناخوش هستم.

من نسبت به خودم سخت گیر هستم.

من نامید هستم (هیچ چیز، در هیچ زمانی وضعیت بهتری پیدا نخواهد کرد).

من تنها هستم.

من دوستان زیادی ندارم.

کسی از اعضای خانواده به من نزدیک نیست.

من قبلاً مشکل خلقی داشته ام.

○ افسرددگی ○ اختلال دو قطبی ○ سایر

.....

به نظر می رسد اختلال خلق در خانواده من نفوذ کرده است. کسانی که نسبتی با من دارند و دچار اختلال خلق می باشند بدین ترتیب هستند:

نسبت

مشکل

مثال : پدر

گریه های غیر قابل کنترل

.....

.....

من .....

از گذشته دچار مشکلات پزشکی (مثل بیماری قلبی، صرع، سلطان) بوده ام و یا در حال حاضر مبتلا هستم . این مسائل عبارتند از:

.....

.....

من داروهای تجویز شده و تحت کنترل مصرف

می کنم:

نام دارو:

مدت زمان:

مقدار مصرف :

من داروهای تجویز نشده و خارج از کنترل استفاده

می کنم:

نام دارو:

مدت زمان:

مقدار مصرف :

من با همسر خود دچار مشکلاتی شده ام:

من در خانواده ام دچار مشکلاتی شده ام:

من مشکلاتی در شغل خود دارم، مثل:

من در مراقبت های فردی خود مشکل دارم، مثل:

.....  
.....  
.....

من در گذشته نزدیک یک مصیبت داشته ام (مانند  
جدا ای - اعم از طلاق، جدا ای از خانه، از دست دادن  
شغل، مرگ عزیزان و ...) ، مثل:

.....  
.....  
.....

من الکل می نوشم، اما فکر نمی کنم با الکل مشکلی  
داشته باشم.

نوع:

مدت مصرف: مقدار مصرف :

.....  
.....  
.....

من فکر می کنم با نوشیدن الکل مشکل دارم.

من داروهای زیر را مصرف می کنم:

نام دارو:

مدت مصرف: مقدار مصرف :

### برفی علائم افسردگی کدامند؟

بسیاری از علائم و نشانه‌های افسردگی در جدول یک لیست شده‌اند. وجود هر یک از آن‌ها به معنی این نیست که شما افسرده هستید، اما باید با پزشک یا روانپژوه مشورت کنید. ایشان به خوبی تشخیص می‌دهند که چه اشکالی وجود دارد و اگر مشکلی هست چگونه باید تحت درمان قرار گیرد و حل شود.

یک فرم کامل شده از جدول یک را هنگام مراجعته به پزشک یا روانپژوه همراه داشته باشید.

### چرا برفی میزها می‌شوند؟

وقتی حالتی مثل ازدست دادن یک عزیز و یا آسیب نخاعی پدید می‌آید، هیچ کس نمی‌تواند یک احساس صحیح را ظاهر سازد. در واقع این حالات چیزهایی نیستند که بگوئیم به دنبال درک صحیح و یا غلط ایجاد شده‌اند.

احساسات از طریق بهداشت روان و جسم، شکل می‌گیرند. روان و جسم شما کاملاً به یکدیگر وابسته هستند. مطالعات نشان می‌دهند که افسردگی نقش بزرگی در بسیاری از بیماری‌ها ایفا می‌کند.

افسردگی نحوه احساس و برداشت فرد نسبت به زندگی خود را تغییر می‌دهد. وقتی شما افسرده هستید همه چیز در نظر شما نامطلوب است و قادر به اصلاح و یا تثبیت آنها نیستید. بدل توجه به نحوه درک و احساس هایتان بسیار مهم و ارزشمند است. احساسات به شما علامت می‌دهند که، بعضی موارد به درک، تفکیک و تغییر عملی نیاز دارند.

بدین معنی که :

- ۱- احساساها یا تران را بیان کنید و توضیح دهید.
- ۲- علت، نحوه احساساتان را درک کنید، این که چرا چنین حسی را پیدا کرده‌اید.
- ۳- کنترل احساساتان خیلی سخت نیست.
- ۴- مراحلی را برای مشخص کردن منبع و منشاء احساساتان باید طی کنید.

با کسانی که شما را درک می‌کنند و به شما نزدیک هستند مثل خانواده، دوست، مراقبین بهداشتی خود صحبت کنید. صبر نکنید تا دیگران برای گفتگو پیش قدم شوند، بلکه به سوی آنها بروید. هر کلمه دوستانه به اطرافیان، روز شما را روشن تر و گوارانی می‌سازد.

هر قدر خود را درگیر مسایل کنید، بیشتر در آنها فرو می‌روید و آلوهه‌تر می‌شوید و هر اندازه توجه خود را به آن‌ها کم کنید تأثیر آن‌ها بر زندگی شما کاسته می‌شود. به یاد داشته باشید که، کمک در دسترس شماست.

### چه موقع می‌توانم کمک بگیرم؟

ولین محل برای اقدام به درخواست کمک، پزشک محلی شماست. او می‌تواند برای ایجاد یک تصویر از مشکل و نیز اثر افسردگی بر شما یاریتان کند. ازدیگر سو او شما را به یک متخصص که بتواند افسردگی را درمان نماید راهنمایی می‌کند. اگر پزشک محلی در جوار شما نیست یا دسترسی به کادر آسایشگاهی که در آن هستید اطلاع دهید. ایشان نیز شما را دریافتند متخصصی برای درمان افسردگی یاری می‌کنند. در نهایت از یک راهنمای تلفن شهری، برای یافتن تلفن یک روانپزشک کمک بگیرید.

### افسردگی پُکونه درمان می شود؟

در مجموع، دو نوع شیوه پیشرفتی برای کمک به افسردگی وجود دارد.

**روان درمانی:** روشی است که باستفاده از گفتگو؛ وضعیت روانی و هیجانی و احساسات فرد را تحت درمان قرار می‌دهد، بدون این که از دارو سود جوید.

**روان دارو درمانی:** به شیوه‌ای است که از دارو برای درمان حالات بالا بهره می‌گیرد. این دو روش هم به تنها‌یی و هم آمیخته با یکدیگر قابل به کارگیری هستند. یک قانون متعارف برای درمان افسردگی وجود ندارد. درواقع درمان براساس نیازهای فرد شکل می‌گیرد، بستگی دارد که چه چیزی موجب افسردگی شما شده باشد، وضعیت شخصی و خصوصی، جلوه‌های شخصیتی و یا نحوه کنار آمدن شما با مشکلات، همه بر نحوه درمان مؤثرند. پژشک شما ممکن است یک یا هر دو روش و یا شیوه‌های دیگری را برای درمان شما به کار بیندد.

**روان درمانی نیز انواعی دارد:** یک نوع روان درمانی فردی است که شما و درمانگر به تنها‌یی با یکدیگر به گفتگو می‌پردازید. نوع دیگر، همراهی دیگران در گفتگوهاست، برای مثال هنگامی که مشکل اصلی در خانواده باشد و یا افسردگی سبب بروز مشکل خانوادگی شده باشد. در این موارد اعضای خانواده و یا همسر باید در بحث‌ها حضور یابند و در آن‌ها درگیر شوند.

## خودکشی

### افسردگی زمانی که درمان نشود می تواند

#### کشنده باشد

کسانی که دچار آسیب نخاعی شده اند خطر بیشتری برای خودکشی ایشان را تهدید می کند. این خطر در پنج سال اول پس از آسیب بالاتر است.

افسردگی بزرگ ترین عامل خطرزای خودکشی است. دیگر عواملی که خطر خودکشی را بالا می برد عبارتند از؛

- وایستگی به الکل و دیگر مواد
- فقدان و یا ناکارآمدی شبکه حمایت های اجتماعی
- اقدام به خودکشی در گذشته، «کسانی که در گذشته قصد خودکشی و اقدام به آن کرده اند، برای انجام مجدد این کار مستعد هستند.»

مهمنترین عامل در پیشگیری از خودکشی حمایت از افسردگی در مراحل اولیه و درمان آن در اسرع وقت است.

اگر شما درباره خودکشی فکر می کنید، حتماً کمک بخواهید. به یاد بیاورید که افسردگی سایه خود را بر سرهمه چیز می کشد. وقتی افسردگی را درمان می کنید، دنیا برای شما رنگ دیگری می گیرد و همه چیز رو به سبز شدن و بهبود اوضاع، قدم بر می دارد.

اگر فکر می کنید خانواده شما بدون حضور شما راحت تر هستند، سخت دراشتباہ هستید. خودکشی بارسنجین احساس گناه و شرم‌ساري را برخانواده مستولی می کند. اگر نسبت به کسی عصبانی و یا پرخاش نمودید و تصور می کنید خودکشی راهی برای سرجای نشاندن وی است، دوباره فکر کنید.

راه های بهتری برای بروز و نمایش عصبانیت وجود دارد.

اگر فردی را می شناسید که به خودکشی فکر می کند، فوراً او را یاری دهید. کمک ها عبارتند از:

- با مرکز اورژانس محل زندگی خود تماس بگیرید.

- با یک مرکز روانپزشکی یا بیمارستان روانپزشکی تماس بگیرید.

- با یک روانپزشک تماس حاصل کنید.

- به پزشک محلی خود مراجعه کنید.

شاید شنیده باشد، کسی که درباره خودکشی صحبت می کند، به آن عمل نمی کند. این جمله کاملاً غلط است و بسیاری از آنها خودکشی می کنند.

#### نکته مهم :

پزشک محلی را در جریان نتیجه ملاقات های خود با متخصصین قرار دهید، تا نتیجه بهتری به دست آید.  
اطمینان حاصل کنید که پزشک محلی از کلیه داروهای مصرفی شما اطلاع دارد.

### روان درمانی چیست؟

این روش گاهی به نام "گفتگو درمانی" نیز نامیده می شود. برخی اوقات صحبت کردن در پیرامون آنچه شما را برآشته است می تواند کمک کننده باشد. بسیاری از متخصصین برای این که به دقت گوش کنند و سپس شما را در مرتب ساختن مشکلاتتان راهنمایی کنند دوره دیده اند. اینان مددکاران اجتماعی، روان شناسان بالینی، روان پزشکان، روان پرستاران، خانواده درمانگران و مشاورین هستند. آن ها چطور شما را کمک می کنند؟ این بستگی به نیاز شما دارد. آن ها ممکن است شما را به تنها یی، با خانواده، دوستان و یا در گروهی که دیگر اعضای آن نیز مشکلی نظیر مشکل شما را دارند ملاقات کنند. انواع گوناگونی برای روان درمانی وجود دارد. این مهم نیست که از چه روشی استفاده می کنید، بلکه مهم آن است که با درمانگر یا مشاور خود وارد گفتگو شوید.

### روان دارو درمانی چیست؟

ممکن است پزشک محلی شما از داروهای ضد افسردگی برای بهبود و پیشبرد خلق و نگاه شما به زندگی استفاده کند. این روش را **روان دارو درمانی** می گویند. تنها پزشکان عمومی و روان پزشکان می توانند دارو تجویز نمایند. پزشک محلی شما ممکن است خود دارو تجویز نماید و یا شما را به یک متخصص ارجاع نماید. به هر حال پزشک با شما کار می کند تا یک دارو افسردگی که برای شما مناسب است بیابد.

- دانستن چند چیز در مورد ضد افسردگی بسیار اهمیت دارد؛
- انواع متفاوت داروهای ضد افسردگی به روش های مختلف بر بدن اثر می گذارند. هر دارویی برای هرفردی کاربرد ندارد. ممکن است مجبور شوید بیش از یک نوع داروی ضد افسردگی را امتحان کنید تا آن دارویی که بهتر برروی شما اثر می کند بیابید.
  - داروهای ضد افسردگی برای این که اثر کامل و قطعی خود را ظاهر سازند به زمان نیاز دارند. این زمان ممکن است به اندازه چهار تا شش هفته طول بکشد. برخی افراد پیش از این که اثر دارو نمایان شود آن را قطع می کنند و اجازه نمی دهند به آنها کمک شود، چرا که فکر می کنند این دارو مؤثر نبوده است.
  - میزان مصرف ضد افسردگی ها نیاز به تنظیم دارد، این کار به مرور صورت می گیرد. گاهی برای اندازه گیری میزان دارو در خون، پزشک باید از آزمایش خون برای برآورد سطح خونی استفاده کند، تا هم از حیث سطح مؤثر و هم از نظر سطح سمی بودن آن در خون اطمینان یابد.
  - بعضی داروهای ضد افسردگی عوارض مشترکی دارند. اگر عارضه ای در شما مشاهده شد، به پزشک خود اطلاع دهید. معمولاً راه های ساده و راحتی برای کنترل عوارض وجود دارد. گاهی پزشک شما توصیه می کند این عوارض را تحمل کنید زیرا این دارو نسبت به دیگر اقلام موجود برای شما بهتر است.
  - برخی داروهای ضد افسردگی با دیگر داروها تداخل دارند. مطمئن شوید نام داروهایی را که مصرف می کنید به پزشک خود اعلام کرده اید.

### الکل و داروها : شما چه چیزی باید بدانید.

الکل افسردگی پدید می آورد و یا آن را بدتر می کند. همچنین داروهایی که خواب آور، مسکن و داروهای خیابانی هستند، همین اثر را دارند. بعضی از مردم وقتی دچار افسردگی می شوند به سراغ الکل یا داروهایی می روند که احساس می کنند آنها را بهتر می کنند. به این کار "خود درمانی" می گویند. این کار ممکن است به وابستگی و یا اعتیاد بیانجامد و افسردگی در زندگی نفوذ بیشتری پیدا کند. اگرانگیزه شما برای انجام امور خاصی کم شده است با فردی مشورت کنید؛ (با یک دوست، پزشک عمومی، متخصص، مشاور و راهنمای کادر درمانی)، این کار را راحت تر می کند و امنیت بیشتری نسبت به مصرف الکل و داروی سرخود دارد.

### **نکته مهم**

اگر قصد دارید داروی خود را قطع کنید و یا تغییر در نحوه مصرف آن به وجود آورید، حتماً به پزشکی که دارو را تجویز کرده است اطلاع دهید. هیچ عاملی نباید موجب وقفه در مصرف ضد افسردگی ها شود، چرا که مشکلات ثانویه به قطع ناگهانی آن هویدا می شود. برای حفظ سلامت، لازم است مرحله به مرحله میزان مصرف را کاهش دهید تا در نهایت به طور کامل قطع شود.

امکان دارد پزشک در مورد نوع دارو و درمان با شما گفتگو نماید. برای این که مطمئن شوید همه چیز را فرا گرفته اید، از پزشک خود سؤالات زیر را بپرسید:

- ۱- چه دارویی را پیشنهاد می کنید؟
- ۲- چرا آن را برای من تجویز می کنید؟
- ۳- چه موقعی منتظر مشاهده نتایج مصرف دارو باشم؟
- ۴- عوارض جانبی احتمالی آن کدام هستند؟
- ۵- کدامیک از نشانه های این عوارض را ممکن است مشاهده کنم؟
- ۶- اگر هر یک از نشانه ها را داشتم، چه کنم؟

### آیا عوارض جانبی، مشکل محسوب می شوند؟

انواع داروها برای درمان افسردگی به کار می روند، افراد با آسیب نخاعی بیشتر در معرض برخی از عوارض هستند، از جمله افزایش یا کاهش وزن، احتباس ادرار و یبوست.

الکل و داروها تشخیص افسردگی را برای پزشک مشکل می سازد و درمان را نیز با معضلاتی روبه رو می کند. اگر دارو و یا الکل استفاده می کنید به پزشک محلی و روانپزشک خود اطلاع دهید. این اطلاعات آنها را یاری می کند تا شما را بهتر کمک کنند.

عارض جانبی به راحتی قابل کنترل هستند. با دانستن این موضوع که پزشک شما از این عوارض مطلع است آرامش و اطمینان خواهید یافت. قبل از این که هر دارویی را برای درمان افسردگی مصرف کنید، به پزشک خود توصیه کنید کتاب افسردگی پس از آسیب نخاعی را مطالعه کند.

**نکته مهم:**

یک عارضه خطرناک، اتونومیک دیس رفلکسی است که یک فوریت پزشکی محسوب می شود. هر فرد دچار آسیب نخاعی باید علائم و نشانه های اتونومیک دیس رفلکسی را بشناسد و بداند که چه کارهایی باید انجام دهد. برای اطلاعات بیشتر کتابچه اتونومیک دیس رفلکسی را مطالعه کنید.

**محاشر特 کنید**

آیا به تنها یی زندگی می کنید؟ آیا تماس با دوستان و خانواده خود را از دست داده اید؟ آیا کار کردن را ترک کرده اید؟ آیا در فعالیت های اجتماعی، ورزشی و سرگرمی ها شرکت می کنید؟ اگر پاسخ شما به تمام این سوالات مثبت است، خود را در معرض خطر قرار داده اید. تنها یی و انزوا از نشانه های شایع افسردگی به شمار می آیند.

چه کاری می توانید انجام دهید؟ نیازی نیست که حتماً ازدواج کنید و یا یک هم اتاقی برای خود انتخاب کنید. اما باید برای یافتن روشی به منظور برقراری ارتباط با دیگران فکر کنید.

شما با کار کردن و شرکت در فعالیت های ورزشی و اجتماعی به این مهم دست پیدا می کنید. با داوطلب شدن و انجام کار و فعالیت می توانید خود را درون جامعه بیندازید و از کناره گیری دوری جوئید. مساجد، بیمارستان ها، گروه های جانبازی، احزاب و دیگر مراکز غیر دولتی، محل های مناسبی برای این فعالیت ها هستند. این مهم نیست که چه چیزی را

انتخاب می کنید بلکه مهم آن است که با دیگر افراد جامعه ارتباط برقرار کرده و حاصلی را به دست آورید.

### شما تنها نیستید

آسیب نخاعی یک ضایعه است و برای کسانی که احساسات قوی و محکمی دارند غیر شایع نیست و می توانند زندگی آنها را نیز دست خوش تغییر کند. عصبانیت، سرخوردگی و نومیدی و افسردگی واکنش های طبیعی پس از آسیب نخاعی هستند. مهم این است که به خاطر داشته باشید تنها نیستید.

در هر زمان که به کمک نیاز داشتید به بنیاد استان مراجعه کنید. برای دریافت پاسخ های علمی خود از پزشکان معاونت بهداشت و درمان استان و یا گروه مطالعاتی آسیب های نخاعی مستقر در پژوهشکده، یاری جوئید. گروه های ورزشی محل مناسبی برای ازبین بردن احساس تنها یی هستند، اما باید بدانید که ورزش در این شرایط باید تحت نظر پزشک و با توصیه او دنبال شود. بهره گیری از کامپیوتر و برقراری ارتباط با جهان از طریق شبکه جهانی (اینترنت) راه مناسبی برای افزایش توانایی و ورود به گروه ها و فعالیت ها می باشد.

افسردگی یک وضعیت پزشکی است. وقتی بیمار می شوید به پزشک تلفن می کنید و برای ملاقات وی مراجعه می کنید. افسردگی نیز چنین است و غیر از این نیست، پس هرگاه احساس افسردگی کردید به یک پزشک یا روان پزشک مراجعه کنید. وقتی یک روش درمانی را که به شما مؤثر است می یابید، اثرات آن را بروزنده‌گی خود خواهید دید و دنیا برای شما دوست داشتنی تر خواهد شد

**همچنین**

همسر من، محسن ، در جنگ در رده T5 چار آسیب نخاعی شد. من او را وقتی پرستار آسایشگاه بودم ملاقات کردم . در آن زمان از چهره اش مشکلات بزرگی را می شد درک کرد و اغلب به یک جا خیره بود. او به دنبال پاسخ بود، پاسخ این سؤال که ”چرا این اتفاق برای من رخ داده است؟“ و ”حالا چه می توانم بکنم؟“

پس از آنکه او از آسایشگاه مرخص شد و کاری پیدا کرد، ما با یکدیگر ازدواج کردیم. همه چیز سال ها به خوبی گذشت. سپس ما به یک وصلفناجور برخوردیم. او به تدریج حساس و تحریک پدیرتر و رنجورتر می شد. فعالیت هایی را که از آن ها لذت می برد به مرور ترک کرد و برایش رنج آور شده بود. او شروع به خود درمانی و مصرف داروهای آرام بخش کرد. او بیشتر در خانه می ماند و با خودش خلوت می کرد. گاهی اجابت مزاج داشت و خود را تمیز نمی کرد و توجه کمتری به بهداشت خود می نمود. این وضعیت او را در خطر ابتلا به زخم فشاری قرار داد.

یک روز که در حالت مناسبی نبود، در مقابلش نشستم و به او گفتم که چه تغییراتی در اوی پدید آمده است و نیاز به ملاقات با پزشک دارد و باید در مورد این وضعیت با او صحبت نمود. ابتدا همه چیز را انکار کرد. اما وقتی من رفتارهای او را به طور جزئی تر توضیح دادم و تغییرات را یک به یک برایش وصف کردم (مثل ورزش و مراقبت از پوست و ...) موافقت کرد تا به یک مرکز درمانی مراجعه کند.

محسن از داروهای ضد افسردگی استفاده کرد و به تدریج وضعیت بهداشتی بهتری پیدا نمود. او علاقه به زندگی اش را بازیافت. پس از چند هفته احساس کردم زندگی ما به وضع سابق خود بازگشته است.

**وقتی او نیاز به کمک دارد و افسرده است ما در این باره با یکدیگر صحبت می کنیم و او می پذیرد که نیاز به یاری دارد**

# What you should know about depression

*Paralyzed Veterans of America*

**Translated by:**  
*Reza Amini M.D*

**Editor:**  
*B. Shirazi*

**The number of copies: 2000**

**Published by:**  
*Janbazan Medical & Engineering  
Research Center  
(JMERC)*

**First Edition**  
Tehran  
2004  
**ISBN:964-95689-4-8**

<http://www.jmerc.ac.ir>



در کanal تلگرام کارنیل هر روز انگیزه خود را شارژ کنید ☺

<https://telegram.me/karnil>

